

Περί Ηδονής (Οσιος Νικόδημος ο Αγιορείτης)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 21 Απριλίου, 2008

Η ΦΕΥΓΩΝ ΦΕΥΓΕ, Η ΕΜΠΑΙΖΩΝ ΕΜΠΑΙΖΕ ΤΟΝ ΜΑΤΑΙΟΝ ΚΑΙ ΑΠΑΤΕΩΝΑ ΚΟΣΜΟΝ...

Δὲν ύπάρχουν ισχυρότεροι μαγνῆτες καὶ θελκτικότεροι ἔξουσιαστὲς καὶ ποθεινότερες ἀλυσίδες γιὰ τὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ τὶς ἡδονὲς τῶν πέντε αἰσθήσεων. Πόσο ἀρεστὲς καὶ πόσο βλαβερὲς εἴναι! Καὶ ὁ καλύτερος ρήτορας δὲν θὰ μποροῦσε νὰ παρουσιάσει ποτὲ τὴν κακία τους καὶ τὴν βλάβη ποὺ προξενοῦν στὴν ψυχή. Ἄν ὁ διάβολός μας ἔδινε τὸ φαρμάκι του μὲ κάποιο πικρὸ βότανο, δὲν θὰ τὸ πίναμε. Ἐπειδὴ ὅμως μας τὸ δίνει μὲ τὸ μέλι τῶν ἡδονῶν, τὸ παίρνουμε εὐχάριστα.

Ἀπὸ τὶς ἡδονές, οἱ σαρκικὲς – δηλαδὴ ἡ πορνεία, ἡ μοιχεία καὶ ὅλα τὰ σχετικὰ πάθη – τυφλώνουν τὴν καρδιὰ καὶ κολλᾶνε τὴν καρδιά μας στὰ παρόντα πράγματα περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἀμαρτία, γι' αὐτὸ εἴναι ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ἐμπόδια της σωτηρίας μας. Καὶ ἀληθεύει ἐκεῖνο ποὺ εἶπε ἔνας ἄγιος, ὅτι, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ βρέφη, λίγοι μόνο φτάνουν στὸν παράδεισο, ἔξαιτίας τῶν σαρκικῶν ἀμαρτημάτων.

Ἄλλες μορφὲς ἡδονῶν εἴναι ὁ πολὺς ὕπνος, τὰ καλὰ φαγητά, τὰ ώραια φορέματα, τὰ μαλακὰ στρώματα καὶ γενικὰ ὅλες οἱ ίκανοποιήσεις τῶν αἰσθήσεων.

Οἱ ἀνθρωποι τῶν ἡδονῶν, ἀφοῦ χορτάσουν τὸν ὕπνο καὶ τὴν ἀνάπαυση, τρέχουν στὰ συμπόσια καὶ στὰ ξεφαντώματα, στὰ τραγούδια τὰ ἄσεμνα, στὶς κακὲς συναναστροφές, στὶς κωμῳδίες καὶ στὰ πανηγύρια. Γενικά, δὲν ἀφήνουν ποτὲ νὰ τοὺς ξεφύγει καμία εὐκαιρία ἀπολαύσεως. Κι ἐνῷ ἡ ζωὴ τοὺς εἴναι γεμάτη ἀπὸ ἀσωτίες καὶ ματαιότητες, αὐτὴ τὴν θεωροῦν καλὴ καὶ ἀθώα.

Ἔν μάλιστα κατακρίνει τὴν πολιτεία τους, τὸν κατηγοροῦν σὰν ἄξεστο καὶ χωριάτη, καὶ λένε πὼς θέλει νὰ μεταβάλλει τὶς πόλεις σὲ ἔρημους καὶ τοὺς κοσμικοὺς σὲ καλόγερους. Αὐτὰ ὅμως τὰ λένε γιὰ νὰ δικαιολογηθοῦν. «Μετὰ γὰρ κιθάρας καὶ ψαλτηρίου καὶ τυμπάνων καὶ αὐλῶν τὸν οἶνον πίνουσι, τὰ δὲ ἔργα Κυρίου οὐκ ἐμβλέπουσι», κατὰ τὸν προφήτη (Ἡσ.5:12). Τὸ μόνο ποὺ γνωρίζουν καλά, εἴναι νὰ ξοδεύουν τὸν καιρό τους σὲ ξεφαντώματα. Ἀπὸ τὸ κρεβάτι πηγαίνουν στὸ τραπέζι, ἀπὸ τὸ τραπέζι στὶς παρέες, ἀπὸ τὶς παρέες στὰ σεργιάνια, καὶ γίνεται ἡ ζωὴ τους σὰν μία ἀλυσίδα, ὅπου ἡ μία ἀπόλαυση εἴναι δεμένη μὲ τὴν ἄλλη, ὅπως οἱ κρίκοι μεταξύ τους.

Τὸ πανάγιο Πνεῦμα δὲν μᾶς λέει ὅτι ὅποιος κυνηγάει τὶς κοσμικὲς ἡδονὲς γκρεμίζεται ἀμέσως στὸν Ἄδη. Ἀλλὰ τί λέει μὲ τὸ στόμα τοῦ Δαβίδ; Ὁτι κατεβαίνει στὸν ἄδη, πλησιάζει δηλαδὴ σιγά-σιγά: «πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς ἄδου» (Ψαλμ. 113:25). Γιατί ἡ μαλθακὴ καὶ ἡδονικὴ ζωὴ ποὺ ζεῖ, τὸν προετοιμάζει ἀργὰ ἀλλὰ σταθερὰ γιὰ τὴν ἀπώλεια.

Οἱ τρυφὲς καὶ οἱ ἡδονὲς φθείρουν καὶ ἀδυνατίζουν καὶ τὸν πὶ δυνατούς. Γι' αὐτὸ μερικοὶ καταντοῦν σὲ τέτοια ἀδυναμία, ποὺ καὶ ὁ Ἰσκιος ἀκόμα τῶν πειρασμῶν εἶναι ἀρκετὸς γιὰ νὰ τὸν ρίξει. Κι ἀφοῦ, ἐξομολογηθοῦν, μὲ τὸν πρῶτο πειρασμὸ ξεχνοῦν τὴν καλή τους ἀπόφαση νὰ μὴν ξαναμαρτήσουν, καὶ πέφτουν ἀμέσως πάλι στὴν ἀμαρτία.

Λοιπόν, μὲ τὸ νὰ λέει ὅτι δὲν εἶναι ἀμαρτίες ὁ πολὺς ὕπνος καὶ τὰ φαγοπότια καὶ οἱ διασκεδάσεις καὶ τὰ ξεφαντώματα, προσπαθεῖς ἀπλὰ νὰ δικαιολογηθεῖς. Γιατί μπορεῖ αὐτὰ καθεαυτὰ νὰ μὴν εἶναι ἀμαρτίες, ἀλλὰ προετοιμάζουν γιὰ τὶς ἀμαρτίες καὶ σ' ἐμποδίζουν νὰ γευθεῖς τὰ πνευματικὰ ἀγαθά του Θεοῦ. Καὶ θὰ πάθεις κάτι ἀνάλογο, μ' ἐκεῖνο ποὺ ἔπαθε ὁ Σολομῶν: Νομίζοντας πὼς μποροῦσε ν' ἀπολαμβάνει χωρὶς κίνδυνο τὶς ἡδονές, κατάντησε στὴν εἰδωλολατρία. Καὶ μ' ἐκεῖνο ποὺ ἔπαθαν οἱ Σοδομῆτες: Γιὰ νὰ τρῶνε καὶ νὰ πίνονται μὲ τρυφὲς καὶ ξεφαντώματα, ἔφτασαν νὰ πέσουν σὲ παρὰ φύση πάθη καὶ ἀσέλγειες. Πολὺ σωστὰ εἴπε ὁ Τερτυλλιανός, ὅτι οἱ χριστιανοὶ πρέπει ν' ἀποφεύγουν τὶς τρυφές, γιατί αὐτὲς ἀδυνατίζουν τὴν πίστη καὶ τὴν ἀρετή τους.

Ἡ χαυνότητα καὶ ἡ ἀδυναμία, ποὺ προξενοῦνται στὴν ψυχὴ ἀπὸ τὶς ἡδονές, δὲν ταιριάζουν στὸν προορισμό μας, ποὺ εἶναι νὰ μοιάσουμε στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ὁπως διδάσκει ὁ ἀπόστολος, ὁ Θεός μας «προώρισε συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ» (Ρώμ. 8:29). Καὶ ὁ Χριστός, γιὰ νὰ φτάσει στὴν δόξα, πέρασε στὴν ἐπίγεια ζωὴ Τοῦ μέσα στὴν φτώχεια, τὴν θλίψη καὶ τὴν καταφρόνηση. Οἱ τρυφηλοὶ ἀνθρωποὶ ὅμως φοβοῦνται τὴ σκληραγωγία καὶ τὴν μετάνοια. Μήπως βρῆκαν ἄλλο Εὐαγγέλιο ἢ μήπως κατέβηκε γι' αὐτοὺς κανένας ἄλλος Χριστός, ποὺ νὰ τὸν ὑπόσχεται ἀνέσεις, ὥραία ἐνδύματα, ἀπολαύσεις, διασκεδάσεις καὶ δόξες; Ξεχνοῦν ὅτι «διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. 14:22), καὶ ὅτι «στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν» (Ματθ. 7:14)

Ἄκου καὶ τοῦτο τὸ ὡφέλιμο: Κάποτε ἔνας εὐγενὴς καὶ πλούσιος ἄρχοντας, παραδομένος στὶς ἡδονές, ἄκουσε πολλὰ γιὰ τὴν ἀρετὴν ἐνὸς πνευματικοῦ ἀνθρώπου, καὶ πῆγε νὰ τὸν συμβουλευθεῖ. Ὁ πνευματικὸς ἐκεῖνος ἀνδρας τοῦ εἴπε τοῦτα μόνο: 'Ο Χριστὸς ἦταν φτωχός, ἐνῷ ἐσὺ πλούσιος. Ο Χριστὸς ἦταν νηστικός, ἐνῷ ἐσὺ χορτασμένος. Ο Χριστὸς ἦταν σχεδὸν γυμνός, ἐνῷ ἐσὺ καλὰ ιτυμένος. Ο Χριστὸς ὑπέμεινε θλίψεις καὶ πάθη, ἐνῷ ἐσὺ ἀπολαμβάνεις τρυφές, ἀναπαύσεις καὶ μαλακὰ στρώματα'. Ὁταν τ' ἄκουσε αὐτὰ ὁ ἄρχοντας, ἥρθε σὲ κατάνυξη, μετανόησε, ζήτησε μὲ δάκρυα συγνώμη ἀπὸ τὸ Θεὸν γιὰ τὴν ζωὴ ποὺ ἔκανε, καὶ ἀποφάσισε νὰ ζήσει πιὰ

μὲ μετάνοια.

Κατάλαβε καλά, πώς ὅποιος ἔχει ἀνάπαυση σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, δὲν θὰ γευθεῖ τὴν αἰώνια ἀνάπαυση τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Αὐτὸ τούτει καὶ ὁ Μέγας Ἀθανάσιος: «Ο ἔχων ἀνάπαυσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν μὴ ἐλπιζέτω λαβεῖν· ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν οὐκ ἔστι τῶν ἀναπαυομένων ἐνθάδε, ἀλλ' ἐκείνων ἔστι τῶν ἐν θλίψει πολλῇ καὶ στεναχωρίᾳ διαγόντων τὸν βίο τοῦτον»(λόγ. περὶ παρθενίας). Πρόσεξε λοιπὸν μὴν ἀκούσεις τότε τὸ φοβερὸ λόγο τοῦ Χριστοῦ: «Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου» (Λουκ. 16:25).

Τέλος πάντων, μάθε πώς ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δὲν κερδίζεται μὲ τὴν ἀργία καὶ τὴν ἄνεση, ἀλλὰ μὲ τὸν κόπο καὶ τὴν βία, ὅπως εἶπε ὁ Κύριος: «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καὶ βιαστὲς ἀρπάζουσιν αὐτήν» (Ματθ. 11:12).

(Πηγή: www.nektarios.gr)